

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W LUBLINIE
LUBELSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W LUBLINIE
WYDZIAŁ OCHRONY ŚRODOWISKA I ROLNICTWA
WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W LUBLINIE

RAPORT

O STANIE ŚRODOWISKA

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

BIBLIOTEKA MONITORINGU ŚRODOWISKA
LUBLIN 2000

Wydano ze środków
**Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Lublinie**

Opracowano przez zespół pracowników:

- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie
- Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie
- Poleskiego Parku Narodowego
- Roztoczańskiego Parku Narodowego

pod kierunkiem

- **Leszka Żelaznego**
Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie
- **Zdzisława Strycharza**
Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa LUW w Lublinie

Redakcja

- **Joanna Bańkowska-Królikowska**
Z-ca Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Lublinie
- **Anna Tracz**

Komputerowe opracowanie graficzne

- **Przemysław Biernat**

Zdjęcie na okładce

z zasobów Dyrekcji Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” w Janowie Podlaskim

- **Gnojno, fot. Artur Tabor**

Skład, druk i oprawa: „Petit” s.c.

ISBN 83-7217-092-4

WSTĘP

Przedstawiamy Czytelnikom kolejny „Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego”, który stanowi kontynuację wydawanych w ubiegłych latach opracowań dotyczących zagadnień ochrony środowiska i jego stanu w naszym regionie.

W opracowaniu staraliśmy się przedstawić kompleksową ocenę stanu środowiska w oparciu o wyniki kontroli i wyniki badań monitoringowych przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie oraz w oparciu o wyniki badań instytucji współpracujących.

Raport zawiera także materiały Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Roztoczańskiego Parku Narodowego i Poleskiego Parku Narodowego.

Edycja wydawnictwa była możliwa dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Mamy nadzieję, że prezentowane w opracowaniu informacje przybliżą ocenę zagrożeń i zmian zachodzących w środowisku oraz będą podstawowym materiałem do opracowania strategii długoterminowych, planowania, projektowania i podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym.

Składamy podziękowania wszystkim autorom tekstów i instytucjom, które udostępniły dane i dostarczyły materiały do opracowania.

Czytelników opracowania prosimy o nadsyłanie opinii i uwag, które zostaną uwzględnione w kolejnych edycjach Raportu.

mgr inż. Leszek Żelazny
*Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
w Lublinie*

mgr inż. Zdzisław Strycharz
*Dyrektor Wydziału Ochrony
Środowiska i Rolnictwa Lubelskiego
Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie*

mgr inż. Wojciech Piekarczyk
*Prezes Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej w Lublinie*

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
I. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZO-GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA	7
1. Położenie fizjograficzne	9
2. Budowa geologiczna	9
3. Klimat	9
4. Zasoby wodne	11
5. Zasoby przyrody ożywionej	11
6. Ogólny model struktury ekologicznej województwa	13
7. Ludność	14
II. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKU	17
1. EKSPLOATACJA SUROWCÓW NATURALNYCH	19
1.1. Informacje ogólne	19
1.2. Zasoby nieodnawialne	20
1.2.1. Surowce energetyczne	20
1.2.2. Surowce chemiczne	22
1.2.3. Surowce skalne	22
1.3. Zasoby odnawialne	23
1.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością górniczą	27
1.5. Wnioski	29
2. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA	29
2.1. Charakterystyka zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery	29
2.2. Emisja zanieczyszczeń do powietrza	30
2.3. Transgraniczny przepływ zanieczyszczeń	32
2.4. Realizacja zadań ochrony powietrza przez jednostki organizacyjne w 1999 r.	33
2.5. Wnioski	34
3. ZRZUTY ZANIECZYSZCZEŃ DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH	35
3.1. Informacje ogólne	35
3.2. Ilość ścieków i ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych z terenu województwa	35
3.2.1. Ścieki komunalne z terenów miejskich	35
3.2.2. Ścieki komunalne z terenów wiejskich	36
3.2.3. Ścieki z zakładów przemysłowych	38
3.2.4. Inne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych – ścieki deszczowe	39
3.3. Podsumowanie	39
4. ZAOPATRZENIE W WODĘ	39
4.1. Zaopatrzenie w wodę terenów miejskich i przemysłu	39
4.2. Zaopatrzenie w wodę terenów wiejskich	41
4.3. Podsumowanie	41
5. GOSPODARKA ODPADAMI	41
5.1. Odpady przemysłowe, w tym odpady niebezpieczne	42
5.2. Odpady komunalne	45
5.3. Likwidacja zanieczyszczeń środowiska produktami naftowymi	51
5.4. Likwidacja mogiłników	51
5.5. Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami	54
5.6. Wnioski	54
6. POLITYKA EKOLOGICZNA WOJEWÓDZTWA	55

III. JAKOŚĆ PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	57
1. WSTĘP	59
2. POWIETRZE	61
2.1. Monitoring powietrza	61
2.2. Kryteria jakości powietrza	61
2.3. Jakość powietrza w województwie lubelskim	63
2.4. Chemizm opadów atmosferycznych	76
2.5. Wnioski	79
3. WODY	80
3.1. Rzeki	80
3.1.1. Wstęp	80
3.1.2. Obserwacje hydrometryczne	81
3.1.3. Jakość badanych rzek woj. lubelskiego w świetle badań WIOŚ	81
3.1.4. Wnioski	103
3.2. Jeziora	104
3.2.1. Wstęp	104
3.2.2. Charakterystyka stanu czystości jezior	108
3.3. Wody podziemne	116
4. HAŁAS	125
4.1. Wstęp	125
4.2. Hałas komunikacyjny	126
4.3. Hałas przemysłowy	129
4.4. Wnioski	129
5. GLEBY	130
5.1. Wstęp	130
5.2. Badania gleb	131
5.3. Wnioski	136
6. PROMIENIOWANIE	137
6.1. Promieniowanie jonizujące	137
6.2. Promieniowanie niejonizujące	138
7. PRZYRODA	140
7.1. Wprowadzenie	140
7.2. System obszarów chronionych województwa lubelskiego	140
7.3. Koncepcja doskonalenia systemu obszarów chronionych województwa lubelskiego	141
7.4. Międzynarodowe rezerваты biosfery	141
7.5. Dokumentowanie stanu zasobów przyrody	144
7.6. Aktywna ochrona przyrody	144
7.7. Stan zasobów przyrody w parkach narodowych	145
7.7.1. Roztoczański Park Narodowy	145
7.7.2. Poleski Park Narodowy	147
7.8. Gospodarka leśna	149
7.8.1. Charakterystyka lasów	149
7.8.2. Charakterystyka lasów państwowych zarządzanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie	149
7.8.3. Charakterystyka lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa	155
7.9. Gospodarka łowiecka	161
IV. DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA	163
1. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	165
2. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA	181
3. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA	183
4. MIĘDZYNARODOWA WSPÓŁPRACA WIOŚ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	185
V. DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	187
VI. EDUKACJA EKOLOGICZNA	193
LITERATURA	196